

Att

Organ Landstingsstyrelsen

Plats Sammanträdesrum Mälaren, Landstingshuset, Västerås

Tidpunkt Onsdagen den 26 oktober 2016

§ 294 Avsiktsförklaring om överförande av regionalt utvecklingsansvar från Länsstyrelsen till Landstinget Västmanland

LTV 161499

Sammanfattning

I en proposition till riksdagen föreslås att delar av det regionala utvecklingsansvaret ska överföras från Länsstyrelsen i Västmanlands län till Landstinget i Västmanland från och med den 1 januari 2017. För att befästa ansvarsfördelning och roller samt resurser som ska gå över till landstinget har en avsiktsförklaring gemensamt utarbetats av parterna.

Beskrivning av ärendet

Landstinget vill bli en tydligare regional företrädare

Landstinget har ansökt om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret från staten från och med 1 januari 2017. Samtliga kommuner i länet har tillstyrkt landstingets ansökan. Ett av skälen till att landstinget vill ta över det regionala utvecklingsansvaret är att det stärker demokratin då landstinget har ett folkvalt fullmäktige. Andra motiv är att landstinget kan driva de regionala utvecklingsfrågorna tydligare och mer samlat än det görs idag, då uppgifterna hanteras av länsstyrelsen, landstinget och VKL. Utåt blir Västmanland starkare och förväntas bland annat kunna få större genomslag i förhandlingar med staten och vid ansökningar om EU-medel.

Formellt beslut i riksdagen under oktober 2016

Regeringen har lagt en proposition som föreslår att lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ändras så att Landstinget Västmanland får ta över ansvaret från Länsstyrelsen i Västmanland från den 1 januari 2017. Riksdagen biföll förslaget den 19 oktober 2016. Regeringen gav den 2 juni 2016 Länsstyrelsen i uppdrag att förbereda en överföring av uppgifter inom det regionala utvecklingsansvaret. Förberedelserna ska utmynna i att parterna är överens om vilka uppgifter som förs över och vilka resurser från länsstyrelsens förvaltningsanslag som ska föras över till landstinget. Länsstyrelsen har lämnat en redogörelse till regeringskansliet över vad parterna har enats om.

Avsiktsförklaringen reglerar uppgifter, roller och resurser

I avsiktsförklaringen beskrivs det regionala utvecklingsansvaret och de uppgifter som går över till landstinget. Det innebär bland annat att landstinget ska ansvara för uppgiften att utarbeta en strategi för länets långsiktiga utveckling; det regionala utvecklingsprogrammet samt samordna insatser för genomförande av strategin.

2016-10-26

Vidare ska landstinget ansvara för frågor om planer för regional transportinfrastruktur, fördelning av de statliga kulturanslagen, samt besluta om användningen av regionalpolitiska och andra statliga utvecklingsmedel. Det blir Landstinget Västmanlands uppgift att företräda invånarna och regionala intressen och man ska även hantera samordningsfrågor tillsammans med kommunerna.

Länsstyrelsen är regeringens företrädare i länet och ska fortsättningsvis verka för att nationella mål får genomslag i länet, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Det ligger i både landstingets och Länsstyrelsens ansvar och intresse att främja länets hållbara utveckling på bästa sätt.

Överenskommelse om fortsatt samverkan kommer i nästa steg

Att utveckla Västmanland till en nationellt och internationellt konkurrenskraftig region ställer stora krav på resurser liksom på ett effektivt samlat utnyttjande av dessa. Det är därför viktigt att parterna samarbetar för att ge största mervärde av tillgängliga resurser i syfte att skapa bästa möjliga framtid för dem som bor och verkar i länet. Inom flera verksamhetsområden av betydelse för Västmanlands utveckling har de två organisationerna väsentliga beröringsytor. En särskild överenskommelse som reglerar fortsatt samverkan mellan Länsstyrelsen Västmanland och landstinget kommer att utarbetas och underställas landstingsstyrelsen före årsskiftet 2016/2017.

Invånarperspektiv

Ur invånarperspektiv innebär förändringen att folkvalda politiker kan ställas till svars för de åtgärder som genomförs för att gynna den regionala utvecklingen. Dialogen och förankringen av de regionala utvecklingsfrågorna förväntas bli bättre i och med att landstinget får ansvaret och kommunerna och landstinget tillsammans skapar en samverkansstruktur för de regionala frågorna.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förändringen betraktas som en verksamhetsövergång och landstinget kommer att erbjuda berörda medarbetare vid länsstyrelsen anställning i landstinget. Medarbetare i landstinget som redan idag arbetar med regionala utvecklingsfrågor kommer tillsammans med medarbetarna från länsstyrelsen att skapa en verksamhetsorganisation, inom Centrum för regional utveckling, för dessa uppgifter.

Avsiktsförklaringen reglerar hur stora resurser från Länsstyrelsens förvaltningsanslag som ska överföras till landstinget. Totalt är det 16,2 årsarbetare på Länsstyrelsen som arbetar med de uppgifter som förs över till landstinget. Cirka 40 procent av dessa medarbetare är finansierade på förvaltningsanslaget och cirka 60 procent finansieras med sakanslag och projektmedel. Det innebär att resurser för 6,7 procent årsarbetskrafter ska överföras till landstinget. Överföringen sker via det regleringsbrev som Länsstyrelsen beräknas få i december 2016. Utöver förvaltningsanslaget kommer landstinget att få över projektmedel och det som kallas för 1:1-anslaget, Regionala tillväxtåtgärder. Under de gångna åren har det etablerats en fördelningsprincip innebärande att landstingen/regionerna erhållit 95 procent och Länsstyrelsen har fått behålla 5 procent av 1:1-anslaget. Beslut om 1:1-anslaget kommer i regleringsbrevet i

2016-10-26

december. För att försäkra sig om att Landstinget Västmanland ska erhålla 95 procent av 1:1-anlaget har en skrivelse med begäran om detta sänts till Näringsdepartementet.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Uppföljning

Verksamheten och ekonomin kommer att följas upp i landstingets löpande uppföljning och redovisning. Vidare ska särskild redovisning avges till regeringen gällande ianspråktagande av regionala utvecklingsmedel.

Landstingsstyrelsens beslut

1. Avsiktsförklaringen mellan Länsstyrelsen i Västmanlands län och Landstinget Västmanland om överföring av regionalt utvecklingsansvar godkänns.

Paragrafens slut -----

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2016-11-09

Denise Norström
Ordförande

Helena Hagberg
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-11-10 intygas:

Christina Ersson

Rätt utdraget intygas 2019-01-18

Christina Ersson